

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-516/16

**Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen
proti
Agrarmarkt Austria**

(návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesverwaltungsgericht)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Spoločná organizácia trhov – Operačný program v odvetví ovocia a zeleniny – Nariadenie (EÚ) č. 1234/2007, zmenené nariadením (ES) č. 361/2008 – Články 103b, 103d a 103g – Finančná pomoc Európskej únie – Vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 543/2011 – Článok 60 a príloha IX bod 23 – Investícia realizovaná v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov – Pojem – Legitímna dôvera – Právna istota“

Abstrakt – Rozsudok Súdneho dvora (siedma komora) z 20. decembra 2017

- 1. Poľnohospodárstvo – Spoločná organizácia trhov – Ovocie a zelenina – Organizácie výrobcov – Finančná pomoc Únie – Investície realizované v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov – Pojem*
(Nariadenie Komisie č. 543/2011, príloha IX bod 23)
- 2. Poľnohospodárstvo – Spoločná organizácia trhov – Ovocie a zelenina – Organizácie výrobcov – Finančná pomoc Únie – Odmietnutie vyplatenia zvyšnej časti finančnej pomoci a žiadosť o vrátenie neoprávnene vyplatených pomoci – Ochrana legitímnej dôvery – Neexistencia*
(Nariadenie Komisie č. 543/2011, príloha IX bod 23)
- 3. Prejudiciálne otázky – Prípustnosť – Hranice – Zjavne nerelevantné otázky a hypotetické otázky položené v kontexte vylučujúcom užitočnú odpoveď*
(Článok 267 ZFEÚ)
- 4. Vlastné zdroje Európskej únie – Pomoc spolufinancovaná neoprávnene vyplatenými prostriedkami Únie – Neexistencia opakovania – Prípustnosť – Podmienky*

1. Príloha IX bod 23 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny, v rozsahu, v akom sa vzťahuje na investície realizované „v podnikoch a/alebo priestoroch organizácie výrobcov“, sa má vykladať v tom zmysle, že:

- samotná skutočnosť, že investícia realizovaná v rámci operačného programu podľa článku 60 ods. 1 tohto nariadenia sa nachádza na pozemku tretej osoby, a nie na pozemku patriacom dotknutej organizácii výrobcov, v zásade nie je na základe prvého z týchto ustanovení dôvodom na to, že výdavky použité touto organizáciou výrobcov z dôvodu tejto investície nie sú oprávnené na pomoc,
- táto príloha IX bod 23 sa týka investícií realizovaných v podnikoch a/alebo priestoroch, ktoré sú z právneho alebo faktického hľadiska pod výlučnou kontrolou dotknutej organizácie výrobcov, tak aby sa vylúčilo akékoľvek využitie tejto investície treťou osobou.

(pozri bod 1 výroku)

2. Zásada ochrany legitímnej dôvery sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, príslušný vnútroštátny orgán po prvé odmietol vyplatiť zvyšnú časť finančnej pomoci, o ktorú požiadala organizácia výrobcov v súvislosti s investíciou, ktorá sa v konečnom dôsledku považuje za neoprávnenú na túto pomoc na základe prílohy IX bodu 23 vykonávacieho nariadenia č. 543/2011, a po druhé žiadal túto organizáciu výrobcov o vrátenie už vyplatenej pomoci v súvislosti s touto investíciou.

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že každá príležitosť členského štátu vykonávať voľnú úvahu, pokiaľ ide o možnosť požadovať či nepožadovať vrátenie neoprávnené alebo protiprávne pridelených finančných prostriedkov Únie, je nezlučiteľná s povinnosťou vnútroštátnych orgánov požadovať vrátenie neoprávnené alebo protiprávne vyplatených finančných prostriedkov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (pozri v tomto zmysle okrem iného rozsudok z 21. septembra 1983, Deutsche Milchkontor a i., 205/82 až 215/82, EU:C:1983:233, bod 22).

Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora na zásadu ochrany legitímnej dôvery sa nemožno odvolávať v rozpore s jasným ustanovením práva Únie a na základe konania vnútroštátneho orgánu príslušného uplatňovať právo Európskej únie, ktoré je v rozpore s právom Únie, nemôže vzniknúť legitímna dôvera hospodárskeho subjektu v to, že získa výhodu vyplývajúcu z konania, ktoré je v rozpore s právom Únie (rozsudky z 1. apríla 1993, Lageder a i., C-31/91 až C-44/91, EU:C:1993:132, bod 35, ako aj z 20. júna 2013, Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, bod 52).

Okrem toho pri schvaľovaní dotknutého operačného programu sa už riadne preukázalo, že v rámci financovania spoločnej poľnohospodárskej politiky si zásada striktného výkladu podmienok preplácania výdavkov zo strany Únie vyžaduje správu spoločnej poľnohospodárskej politiky, v rámci ktorej sa dodržiavajú podmienky rovnosti medzi hospodárskymi subjektmi členských štátov, a bráni tomu, aby vnútroštátne orgány konkrétneho členského štátu prostredníctvom širokého výkladu určitých ustanovení zvyhodňovali hospodárske subjekty tohto členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. februára 1985, Taliansko/Komisia, 55/83, EU:C:1985:84, bod 31 a citovanú judikatúru, a zo 6. novembra 2014, Holandsko/Komisia, C-610/13 P, neuvverejnený, EU:C:2014:2349, bod 41).

(pozri body 68, 69, 71, bod 2 výroku)

3. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 80, 82)

4. Za okolností, aké existujú v prejednávanej veci, sa má právo Únie vykladať v tom zmysle, že ak účinky tohto rozsudku nie sú časovo obmedzené, nebráni to tomu, aby sa zohľadnila zásada právnej istoty s cieľom vylúčiť vrátenie neoprávnené vyplatenej pomoci, pod podmienkou, že stanovené podmienky budú rovnaké ako podmienky pre vymáhanie čisto vnútroštátnych finančných plnení, že sa v plnom rozsahu zohľadní záujem Európskej únie a že sa preukáže dobrá viera príjemcu.

Nemôže tak byť v rozpore s právom Únie, keď vnútroštátne právo v oblasti vymáhania finančných plnení neoprávnene vyplatených verejnou správou prihliada na zásadu zákonnosti a zároveň na zásadu právnej istoty, keďže tieto zásady sú súčasťou právneho poriadku Únie (rozsudky z 19. septembra 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 56 a citovaná judikatúra, a z 21. júna 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 24).

Osobitne zásada právnej istoty vyžaduje, aby právna úprava Únie umožnila dotknutým osobám poznať s istotou rozsah povinností, ktoré im táto úprava stanovuje. Osoby podliehajúce súdnej právomoci musia totiž jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať (rozsudok z 21. júna 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 25 a citovaná judikatúra).

V dôsledku toho preto treba v plnom rozsahu zohľadniť záujem Únie na vymáhaní súm pomoci, ktoré boli prijaté v rozpore s podmienkami ich pridelenia, pri zvažovaní dotknutých záujmov, aj v tom prípade, ak sa usúdilo – bez ohľadu na to, čo sa uviedlo v predchádzajúcom bode tohto rozsudku – že zásada právnej istoty bráni tomu, aby príjemca pomoci bol povinný túto pomoc vrátiť (rozsudky z 19. septembra 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 57 a citovaná judikatúra, a z 21. júna 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, bod 32).

Okrem toho príjemca pomoci môže iba za podmienky, že bol v dobrej viere, pokiaľ ide o riadne použitie finančného príspevku, namietat' proti jeho vráteniu (rozsudok z 19. septembra 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, bod 58 a citovaná judikatúra).

(pozri body 97, 98, 100, 101, bod 3 výroku)